

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa A. G.
przeciwko M. Spółce Akcyjnej w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 30 stycznia 2019 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt XXI Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda A. G. na rzecz pozwanego 240 zł
tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z 18 maja 2017 r. oddalił apelację skarżącego powoda A. G. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z 13 października 2016 r., którym Sąd stwierdził naruszenie art. 53 k.p. i zasądził powodowi odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia. Sąd Rejonowy uznał, że przywrócenie do pracy jest niecelowe i Sąd Okręgowy ocenę tę podzielił. Zarzut naruszenia art. 45 § 1 i § 2 k.p. w związku z art. 56 § 2 k.p. uznał za chybiony.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. „z uwagi na to, że występują istotne

zagadnienia prawne sprowadzające się do wykładni prawa, a mianowicie zakresu stosowania art. 45 § 2 k.p. w związku z art. 56 § 2 k.p., tj.:

1. czy w sytuacji, gdy inny pracownik wykonuje zadania przynależne do stanowiska zwolnionego pracownika oraz zajmuje się szeregiem innych zadań stanowi o niecelowości przywrócenia powoda do pracy;
2. czy brak jednostki organizacyjnej, którą kierował powód oraz ustalenie, że nie były wykonywane jakiekolwiek zadania z obszaru budownictwa przemysłowego a stanowisko pracy powoda nie istniało w chwili orzekania pomimo ustalenia, że zadania przynależne do stanowiska pracy powoda wykonywane są przez inną osobę zajmującą się szeregiem innych zadań, uzasadnia niecelowość przywrócenia powoda do pracy;
3. czy wcześniejszy zamiar pozwanej w grudniu 2012 r., kiedy podjęła próbę rozwiązania umowy o pracę z powodem za wypowiedzeniem z uwagi na niewłaściwe w jej ocenie wykonywanie obowiązków pracowniczych przez powoda uzasadnia stanowisko Sądu Okręgowego o niecelowości przywrócenia z uwagi jak wskazał Sąd Okręgowy na brak gwarancji prawidłowego funkcjonowania podczas, gdy ta okoliczność nie stała się podstawą rozwiązania stosunku pracy z powodem,
4. czy w sytuacji, gdy Sąd stosuje art. 45 § 2 k.p. kieruje się jedynie interesem pracodawcy czy również powinien wziąć pod uwagę słuszny interes pracownika?”.

Pozwany wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony. Chodzi o mankamenty metodyczne i merytoryczne.

Istotne zagadnienie prawne nie może być redukowane „do wykładni prawa”. Potrzeba wykładni prawa to odrębna podstawa przedsądu. Ustawodawca wyraźnie

rozdziela istotne zagadnienie prawne i potrzebę wykładni przepisów, przy czym znaczenie ma wówczas kwalifikowana potrzeba wykładni przepisów, czyli wynikająca z poważnych wątpliwości w wykładni lub rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Potrzeba wykładni przepisów może otwierać istotne zagadnienie prawne, jednak sama w sobie nie składa się na pierwszą podstawę przedsądu.

Wniosek niewłaściwie rozdziela istotne zagadnienie prawne i drugą podstawę przedsądu. Nie odwołuje się do podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. dlatego można poprzestać na ocenie istotnego zagadnienia prawnego.

Ocena ta jest negatywna. Należy zwrócić uwagę, że w centrum zainteresowania jest przepis prawny oparty na klauzuli generalnej niecelowości (celowości) przywrócenia do pracy (art. 45 § 2 k.p. w związku z art. 56 § 2 k.p.). Skarżący nie przedstawia na czym miałyby polegać istotne zagadnienie prawne, jako że samo pytanie (pkt 1) i odpowiedź nie składają się na takie zagadnienie. Wówczas problem nie wykracza poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa, a to należy do Sądu powszechnego. Rola Sądu Najwyższego to dbałość o jednolitość orzecznictwa. Nie oznacza to, że Sąd Najwyższy może zastąpić prawodawcę i wiążąco dla innych spraw określić treść normy prawnej wynikającej z klauzuli generalnej. Rzecz w tym, że tam gdzie ustawodawca określone regulacje opiera na klauzuli generalnej, tam nie jest możliwe przedstawienie jednej i wiążącej wykładni przepisu. Byłoby to wbrew funkcji przepisu stanowiącego klauzulę generalną. Różne są sytuacje faktyczne i każda podlega indywidualnej ocenie. W przypadku klauzuli generalnej niecelowości (celowości) przywrócenia do pracy nie można w drodze orzecznictwa przedstawić wiążącej egzemplifikacji wszystkich przypadków pozytywnego albo negatywnego stosowania prawa. Sytuacje są różne i dlatego jest wiele orzeczeń, co nie znaczy, że prawo jest skomplikowane. Zachodzi potrzeba stosowania prawa w konkretnej indywidualnej sprawie. Sąd Najwyższy kontroluje wówczas rozstrzygnięcie rozpoznając skargę kasacyjną, czyli w granicach jej zarzutów, a więc nie rozpoznaje sprawy tak jak sąd powszechny. Warunkiem rozpoznania skargi jest przedstawienie zasadnej podstawy przedsądu. Tego warunku nie spełnia jednak wniosek skargi.

Ocena ta odnosi się również do kolejnych pytań wniosku (pkt 2, 3 i 4). Wyraźnie ujawnia się brak istotnego zagadnienia prawnego. To co wystąpiło w indywidualnej sprawie powoda i jak zostało rozstrzygnięte przez Sąd odpowiada potencjalnie ostatniej podstawie przedsądu, czyli z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jednak skarżący we wniosku nie odwołuje się do tej podstawy przedsądu i nawet hasłowo nie twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Innymi słowy przedmiotem istotnego zagadnienia prawnego jest problem uniwersalny (generalny) o ważkim znaczeniu jurydycznym, odpowiednio opracowany i przedstawiony, po uprzedniej analizie prawa, orzecznictwa a nawet doktryny, po której to wpierw sam skarżący może stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy. Takiego zagadnienia brak we wniosku.

Potwierdza to trzecie pytanie (pkt 3), bo również koncertuje się na ocenie zastosowania prawa przez Sąd Okręgowy w indywidualnej sprawie powoda.

Ostatnie pytanie (pkt 4) może być ciekawe, dlatego że zakłada, iż art. 45 § 2 k.p. wymagałby od sądu: zwrócenia uwagi na „jedynie interes pracodawcy” lub „również powinien wziąć pod uwagę słuszny interes pracownika”. Przepis nie ma takiej treści, czyli wskazana alternatywa z niego nie wynika. Można na tym poprzestać, bo skarżący nie przedstawia argumentów, które pozwalałyby uznać, że sformułowana kwestia ma rangę istotnego zagadnienia prawnego.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie § 9 ust. 1 pkt 1 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.